

waaROM?

VAN WETEN NAAR METEN. ROM IN DE GGZ. SUSAN VAN HEES, PAUL VAN DER VLIST, NIELS MULDER (REDACTIE). UITGEVERIJ BOOM. ISBN 978 94 6105 673 3, € 24,95.

ROM is in. ROM is hot. ROM moet. Er is zelfs een werkwoord voor in omloop gekomen: 'rommen'. Vrijwel iedere werker in de geestelijke gezondheidszorg wordt ermee geconfronteerd. Maar wat is het precies? Het is de afkorting van *Routine Outcome Monitoring*, een bonte verzameling van onderzoeksinstrumenten waarmee resultaten van behandeling kunnen worden gemeten. Aanvankelijk was het bedoeld om de behandelaar *feed back* te geven over zijn of haar therapeutische activiteiten met als belangrijk oogmerk het verbeteren van de kwaliteit van leven voor patiënten. Inmiddels heeft het er de schijn van dat ROM is uitgedijd naar alle hoeken van de samenleving: niet alleen naar patiënten en behandelaars, maar ook naar managers, onderzoekers, de overheid en niet in de laatste plaats de zorgverzekeraars. Met deze ontwikkeling lijkt het oorspronkelijke doel ten aanzien van het primair proces op de achtergrond te worden gedrongen.

ROM is dus een instrument om de resultaten van behandeldoelen te meten waarmee behandelaars te weten kunnen komen of zij op de goede weg zitten of bij moeten sturen. Het zou de langdurende en druk bezette behandelbesprekingen kunnen vervangen waardoor er efficiënter en goedkoper wordt gewerkt in de ggz. Niet voor niets zijn managers en verzekeraars erg gespitst op de invoering van ROM. Het systeem is individueel gericht, zowel ten opzichte van de patiënt als de behandelaar, en kan daardoor systemische aspecten over het hoofd zien. De 'oude' behandelbesprekingen hadden als voordeel dat alle leden van het team goed werden geïnformeerd en dat ze bijdroegen aan een gezamenlijk gedragen behandelklimaat. Waarschijnlijk is ROM dan ook meer geschikt voor poliklinische individuele settings en zelfstandige praktijken dan voor de kliniek, waar vooral met groepen en behandelteams wordt gewerkt. Het is te hopen dat ROM niet te veel een instrument wordt in de handen van de zorgverzekeraars waarmee de ggz nog meer wordt afgeknepen. Wanneer we naar het onderhavige boek kijken

worden deze thema's nergens behandeld. Dat is jammer, want dat zou het boek zoveel rijker hebben gemaakt. 'Van weten naar meten' is een bonte verzameling van teksten die zijn opgesteld door mensen die zich bezighouden met ROM-aangelegenheden. Er komen in het boek eindeloos vele herhalingen voor en de stukjes van het mozaïek zijn nauwelijks op elkaar afgestemd. Bovendien ontbreekt er een register en een verklarende woordenlijst van de veelvuldig gebruikte Engelse termen. Bij het lezen van het boek werd ik overweldigd door het wervend enthousiasme van de auteurs waardoor het bij mij op een zeker moment de indruk wekte met een pamflet voor een politieke partij van doen te hebben. Slechts op twee plaatsen kwam ik enige kritische distantie tegen. De ene keer betrof het een waarschuwing tegen een al te massale en brede inzet van ROM, omdat het de weerstand ertegen alleen maar zou versterken en de andere keer betrof het een opmerking van Philippe Delespaul dat ROM vooral het primair proces moet dienen waar het ooit voor bedoeld is.

Alles bij elkaar is het een wat ROMmelig boek geworden met een weliswaar interessant thema voor de ggz maar waarbij nogal wat kansen zijn blijven liggen.

(JOS DE KROON, PSYCHIATER)

